

HÅLLBAR RÄTTVIS EKONOMI SÅ UTVECKLAR VI ÅLAND FRAMÅT

Ett samhälle behöver tillväxt. Vi vill ha en tillväxt som inte driver på negativa klimatförändringar. Resurserna ska fördelas mer rättvist och vi behöver finansiera välfärden. Det här är vägarna framåt för Åland.

Våra nordiska samhällen har utvecklats via skattemedel som kommer ur en stark sysselsättning och lönsamma företag. Exporten är betydelsefull för att utländskt kapital ska komma in i länderna. Tillväxt betyder en ökad omsättning i ekonomin, det betyder ökade kunskaper och innovationer, det betyder också att befolkningen växer och fler människor arbetar. Åland behöver ökad inflyttning, rekrytering av kompetenser och starka insatser för integration.

Socialdemokratin vill att den ekonomiska utvecklingen sker på gröna villkor där klimat och miljö respekteras. Framsteg ska också ske inom ramen för ett rättvist arbetsliv där alla får avtalsenliga löner för sitt arbete, även den tillfälliga arbetskraften. De skatter och intäkter som genereras ska fördelas på ett sätt som kommer alla till del. Alla ska ha rätt till utbildning, omsorg och vård, infrastruktur och en offentlig sektor som ökar jämlikheten. De äldre blir fler och deras behov av insatser ökar. Ålands ekonomi har förändrats dramatiskt på grund av pandemin och när pandemin är över står vi inför en ny vardag. Utmaningarna är många. Vi måste våga tänka om. En arbetsmarknad i kris kräver satsningar och vi ska föra diskussioner om förnyade arbetstidsmodeller.

Att återfå farten i ekonomin och sysselsättningen är viktigt, men också att ta tillfället i akt att genomdriva nödvändiga reformer och förändringar. Vi socialdemokrater vill ha en omstart och återhämtning i den åländska ekonomin som är "miljönsam", en lönsamhet som bygger på klimatanpassning. Inte ett enda beslut ska gå i fel riktning och den ambitiösa Utvecklings- och hållbarhetsagendan ska förverkligas. Relationerna till riket ska vårdas och förtroendet stärkas. Ålands självstyrelse ska respekteras, men landskapets framgångar är delvis beroende av beslut som fattas av Finlands riksdag, regering och myndigheter. Därför ska tonen vara saklig och diplomatisk.

Här är våra 10 förslag för en hållbar, rättvis ekonomisk väg:

1. Spara inte på offentlig sektor under kristid. När benen slagits undan på näringslivet ska inte landskap och kommuner också spara. Det är viktigt att upprätthålla stabilitet och stärka köpkraften hos befolkningen. Höj inte skatterna, avgifterna eller dra ner på folks inkomster under denna tid. Stärk barnfamiljerna genom extra barnbidrag och höj dagpenningen permanent.
2. Stimulera ekonomin genom att bygga om, reparera, investera i smartare energilösningar och infrastruktur både inom landskap och kommuner. Ta hand om hamnar och broar och bygg fler cykelvägar.
- 3 Stöd klimatanpassning genom att främja alla samarbeten som sparar resurser. Miljöanpassa primärnäringarna genom konkreta miljöåtgärder och förverkliga den hållbara livsmedelsstrategin. Ställ om Åland till fossilfri energianvändning, skärgårdstrafiken först. Bygg modern infrastruktur för eldrivna transporter samt utveckla kollektivtrafiken.
4. Skapa nya samverkansformer mellan offentlig, privat och frivillig sektor för att främja sysselsättning, psykisk hälsa och inkludering.
5. Storsatsa på utbildning, fortbildning, språkinläring, kompetenslyft för den som behöver byta bana och finna nya livsvägar. Inför förlängd läroplikt för att utveckla jämlikheten inom utbildningssystemet, trygga framtidens behov av kompetent arbetskraft. Alla ska få en kostnadsfri utbildning på gymnasienivå. Satsa stort på kompletterande utbildningar och kompetenshöjande åtgärder, t.ex. svenskspråkiga utbildningar inom psykoterapi och studiehjälp. Förbättra vuxenstudiestödet.
6. Anpassa näringsrätten till vår tids behov. Understöda inflyttning och integration av människor med olika bakgrund och kompetenser. Bygga attraktivt och tillgängligt boende (t.ex Sjöstaden Mariehamn) samt främja byggandet av hyresboenden och gemenskapsboenden runtom på Åland.
7. Skapa starka och utvecklingsdugliga kommuner för att trygga välfärden för alla invånare. Färre kommuner är vägen framåt. Agera innan kommunerna svälter ihjäl och blir kriskommuner.
8. Satsa på kultur-, natur och idrottsevenemang som gynnar besöksnäringen.
9. Utveckla den digitala infrastrukturen inom offentlig sektor med hjälp av ÅDA. Främja gemensam digital utveckling inom turismsektorn och stöda företagen i den digitala utvecklingen.
10. Inrätta nya regler för användningen av Paf-medel för att säkra kunskapsutveckling, forskning, grön omställning och EU-projekt.